

AASTAVAHETUSE TOIMINGUD PROGRAMMIS

Standard Books 8.5 põhjal

Standard Books tarkvara kasutab mitmeaastast andmebaasi. See tähendab, et erinevate aastate finantskanded, arved ja muud dokumendid on salvestatud samas andmebaasis, ning arhiveerimine pole vajalik. Arvestusaasta lõpul muudab programm automaatselt kontode lõppsaldod automaatselt uue aasta algsaldodeks, ning sulgeb tulu/kulukontod. Seega lihtsustab mitmeaastane andmebaas tunduvalt aastavahetusega seotud toiminguid.

Uue aasta alustamiseks tuleb siiski läbi viia mõned toimingud ja kontrollida seotud seadistused.

Sisukord

1. AUTOMAATSED SEADISTUSED	2
2. ARVESTUSAASTAD.....	7
3. ARUANNETE PERIOODID.....	8
4. UUED NUMBRISEERIAID	9
4.1. Ettemaksude numbriseeria.....	9
5. KONTOD JA BILANSI KIRJELDUS	10
6. AASTA LÕPETAMISE KANNE.....	11
7. SEADISTUSED MOODULIS "PALK"	12

1. AUTOMAATSED SEADISTUSED

Selleks, et lihtsustada aastavahetusega seotud toimingute tegemist programmis, on võimalik kasutada hooldusfunktsiooni moodulis Üldine > Funktsioonid > Hooldus > *"Head uut aastat!"*

Funktsioon aitab automaatselt koostada uued numbriseeriad, aruannete perioodid, kuu lukustamise ja arvestusaastad. See on raamatupidajale abiks juhul, kui andmebaasis on palju ettevõtteid, kus aastavahetuse seadistused teha tuleb.

Hoolduse asemel on võimalik seadistused läbi vaadata ja täita käsitsi. Järgi juhseid alates punktist 2.

Kui sinu ettevõtte kasutab andmevahetust väliste süsteemidega (näiteks: pangaliides, e-arded, Scoro, Telema vms), siis peab olema loodud uus arvestusaasta ja numbriseeriad juba enne vana arvestusaasta lõppemist.

Kristiina: Head uut aastat!

Käivita

Ettevõtted

Kõik Välja arvatud

Valitud Nimekiri

Numbriseeriad

Uuenda Aasta

☒ Vali kõik/eemalda kõik	☒ Kanded
☒ Arved	☒ Simulatsioonid
☒ Laekumised	☒ Põhivara ümberhindlused
☒ Ostuarved	☒ Põhivara mahakandmised
☒ Tasumised	☒ Põhivara seis
☒ Müügitellimused	☒ Kulutused
☒ Pakkumised	☒ Väljamaksed
☒ Lähetused	☒ Arvestused
☒ Laomahakandmised	☒ Väljamaksed
☒ Laoliikumised	☒ Avatud kanded
☒ Laosissetulekud	☒ Planeeritud puudumised
☒ Tagastatud kaubad	☒ Puudumised
☒ Ostutellimused	☒ Tööajataabelid
☒ Tag. kaubad tarnijale	☒ Töölepingud
☒ Inventuurid	☒ Tükitööd
☒ Lepingud	

Aruannete perioodid

Uuenda Aasta

Lukustamine

Uuenda

Lukustamise kp.

Hoiatuse kp.

Kustutamise kp.

Arvestusaastad

Uuenda Aasta

1.1. Määramisakna valikud - Ettevõtted:

Ettevõtted

Kõik Välja arvatud _____

Valitud Nimekiri 1,5,7

- **Kõik** - Valib kõik ettevõtted. Hooldus käivitatakse kõikides ettevõtetes, mis asuvad selles andmebaasis.
- **Välja arvatud** - Sellele väljale saab valida komaga eraldades ettevõtted, mis soovitakse välistada.
- **Valitud** - Hooldus käivitatakse vaid nendes ettevõtetes, mis on täpsustatud väljal „Nimekiri“.
- **Nimekiri** - Sellele väljale saab valida komaga eraldades ettevõtted, kus soovitakse hooldust käivitada.
* Kui soovitakse käivitada kõikides ettevõtetes siis piisab kui märkida valik „Kõik“.

1.2. Määramisakna valikud - Numbriseeriad:

Numbriseeriad

Uuenda Aasta 2024 _____

☒ Vali kõik/eemalda kõik	☒ Kanded
☒ Arved	☒ Simulatsioonid
☒ Laekumised	☒ Põhivara ümberhindlused
☒ Ostuarved	☒ Põhivara mahakandmised
☒ Tasumised	☒ Põhivara seis
☒ Müügitellimused	☒ Kulutused
☒ Pakkumised	☒ Väljamaksed
☒ Lähetused	☒ Arvestused
☒ Laomahakandmised	☒ Väljamaksed
☒ Laoliikumised	☒ Avatud kanded
☒ Laosissetulekud	☒ Planeeritud puudumised
☒ Tagastatud kaubad	☒ Puudumised
☒ Ostutellimused	☒ Tööajatabelid
☒ Tag. kaubad tarnijale	☒ Töölepingud
☒ Inventuurid	☒ Tükitööd
☒ Lepingud	

- **Uuenda** – Valik peab olema märgitud, muidu ei täiendata ühtegi numbriseeria seadistust.
- **Aasta** – Peab olema määratud, millise aasta kohta soovitakse lisada uued numbriseeriad.
- **Vali kõik/eemalda kõik** – Kui soovitakse teha valikut erinevate numbriseeriade muutmiseks, siis saab vajadusel lisada kõik linnukused või eemaldada kõik linnukesed.
- **Registrid** - Loetletud registrid, mille numbriseeria seadistusse lisatakse hooldusega uue perioodi kohta uus numbriseeria. Vajadusel saab neid valikuid muuta.

NB! Ära koosta hooldusega numbriseeriat registrile, kus on kasutusel samas perioodis mitu numbriseeriat. Sellised numbriseeriad loo käsitsi, et need saaksid kindlasti soovitud loogikaga tehtud.

1.3. Määramisakna valikud - Aruannete perioodid:

Aruannete perioodid

Uuenda Aasta _____

- **Uuenda** - Valik peab olema märgitud, muidu ei lisata uusi perioode seadistusse.
- **Aasta** – Peab olema määratud, millise aasta kohta soovitakse lisada uued perioodid.

Programm arvestab, millised perioodid on seadistuses eelnevalt olemas. Näiteks, kui aruannete perioodides olid aastad, siis luuakse ka uue aasta kohta ainult aastane periood. Kui enne olid ka kuud eraldi, siis lisab programm uue aasta kohta eraldi ka kuud.

PS! Programm kopeerib aruannete perioodide kuu koodid uutele ridadele, mitte ei lisa uusi. Näiteks, kui jaanuar 2023 oli enne koodiga 0123 siis saab selle koodi uue perioodi jaanuar ehk 01.2024 saab koodiks 0123. Seetõttu soovitame kuu kaupa kasutada koodidena koode nagu 01, 02, 03 jne või 1, 2, 3 jne.

1.4. Määramisakna valikud - Lukustamine:

Lukustamine

Uuenda

Lukustamise kp. _____

Hoiatuse kp. _____

Kustutamise kp. _____

- **Uuenda** - Valik peab olema märgitud, muidu ei lisata uusi perioode seadistusse.
- **Lukustamise kp.** – Määra siia kuupäev, millest vanemaid kandeid enam programmi teha ei saa. Näiteks 31.12.2022.
- **Hoiatuse kp.** – Määra siia kuupäev, millest vanemasse perioodi kandeid koostades annab programm hoiatuse. Näiteks 31.12.2023
- **Kustutamise kp.** – Määra siia kuupäev, milleni programm lubab kustutada allsüsteemi kaarte. Täpsem loogika kirjas siin lehel:
<https://www.excellent.ee/kasutajatugi/kuidas-saab-lukustada-kandeid-alates-mingist-kuupaevast/>

1.4. Määramisakna valikud - Arvestusaastad:

Arvestusaastad

Uuenda Aasta _____

- **Uuenda** - Valik peab olema märgitud, muidu ei lisata uut arvestusaastat seadistusse.
- **Aasta** – Peab olema määratud, millise aasta kohta soovitakse lisada uut arvestusaastat.

PS! Kui majandusaasta peaks juba toimivas ettevõttes vahetuma ehk näiteks kalendriaasta asemel hakkab kehtima muu kuupäevade vahemik, siis selline arvestusaasta tuleb lisada käsitsi.

Kui kasutasid siin kirjeldatud hooldust, siis võid jätkata täiendavate toimingutega alates punktist 3.1.

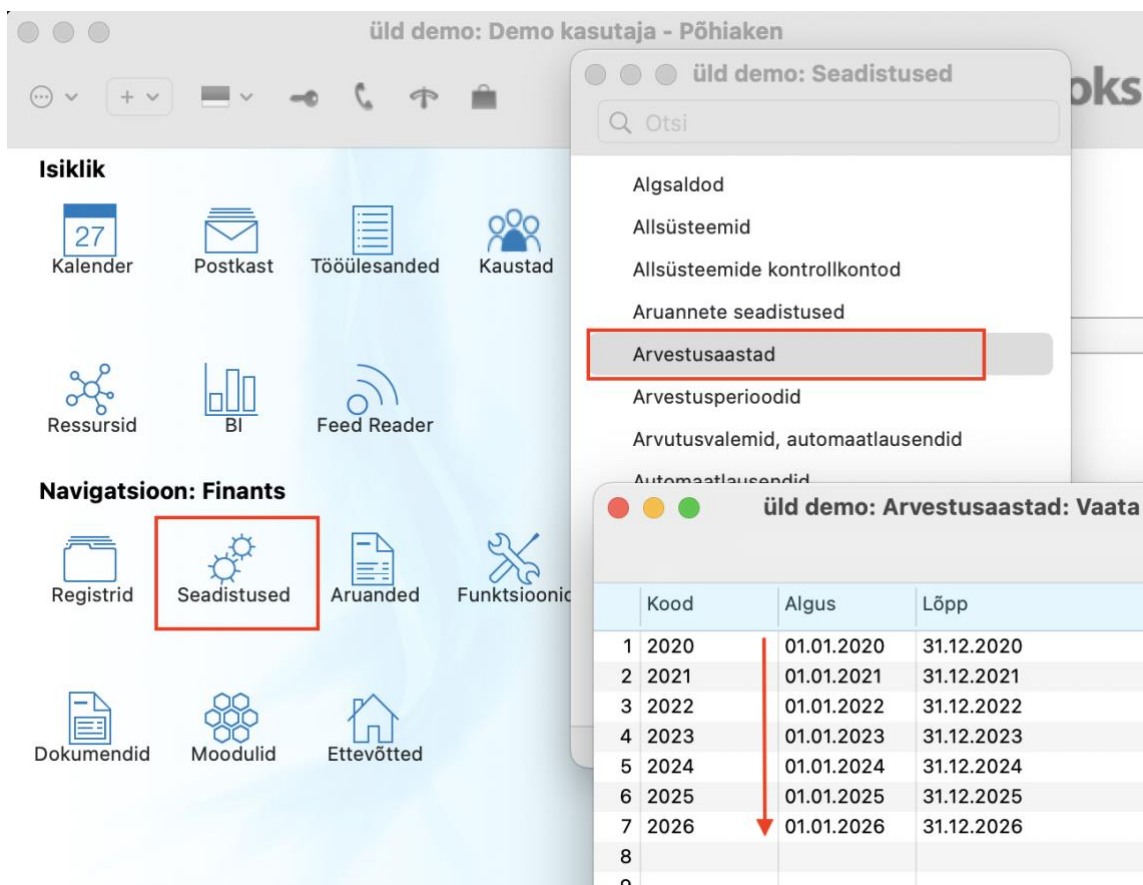
2. ARVESTUSAASTAD

Moodul Finants -> Seadistused -> Arvestusaastad

Siin seadistuses peab olema reaalne põhikirjas kehtiv majandusaasta (mis ei pruugi ühtida kalendriaastaga).

NB! Jälgi, et arvestusaastad oleksid sisestatud kronoloogilises järjekorras, ülevalt alla (kuupäevad ei tohi kattuda ja perioodid peavad olema lisatud järjestikku).

Ära kustuta eelmisi arvestusaastaid ning ära muuda arvestusaastate järjekorda!

	Kood	Algus	Lõpp
1	2020	01.01.2020	31.12.2020
2	2021	01.01.2021	31.12.2021
3	2022	01.01.2022	31.12.2022
4	2023	01.01.2023	31.12.2023
5	2024	01.01.2024	31.12.2024
6	2025	01.01.2025	31.12.2025
7	2026	01.01.2026	31.12.2026
8			
a			

Kui sinu ettevõtte kasutab andmevahetust väliste süsteemidega (näiteks: pangaliides, e-arved, Scorio, Telema vms), siis peab olema loodud uus arvestusaasta ja numbriseeriad juba enne vana arvestusaasta lõppemist.

3. ARUANNETE PERIOODID

Moodul Üldine -> Seadistused -> Aruannete perioodid

Aruannete perioode saab programmis juurde lisada või olemasolevaid muuta. Uus aasta lisa seadistusse kõige ülemisele reale, sest seda kasutatakse aruannete määramisaknas vaikimisi perioodina.

Uue rea lisamiseks vajuta hiirega 1. rea numbrile, et terve rida aktiveeruks. Siis vajuta *Enter* klahvi. Tekib tühi rida, olemasolevad read nihutatakse allapoole. Kõige ülemisele reale lisa uus majandusaasta. Kui soovid ka iga kuu perioodi aruannetes valida, siis lisa aasta rea alla lisaread iga kuu jaoks.

Kui seadistus peaks saama täis, siis võid kustutada ära vanemad perioodid, vajutades hiirega vastava rea järjekorranumbril ja vajutades klaviatuuril klahvi *Backspace*.

The screenshot displays the 'Seadistused' (Settings) menu with 'Aruannete perioodid' highlighted. Below it, the 'Muuda' (Edit) window shows a table of reporting periods:

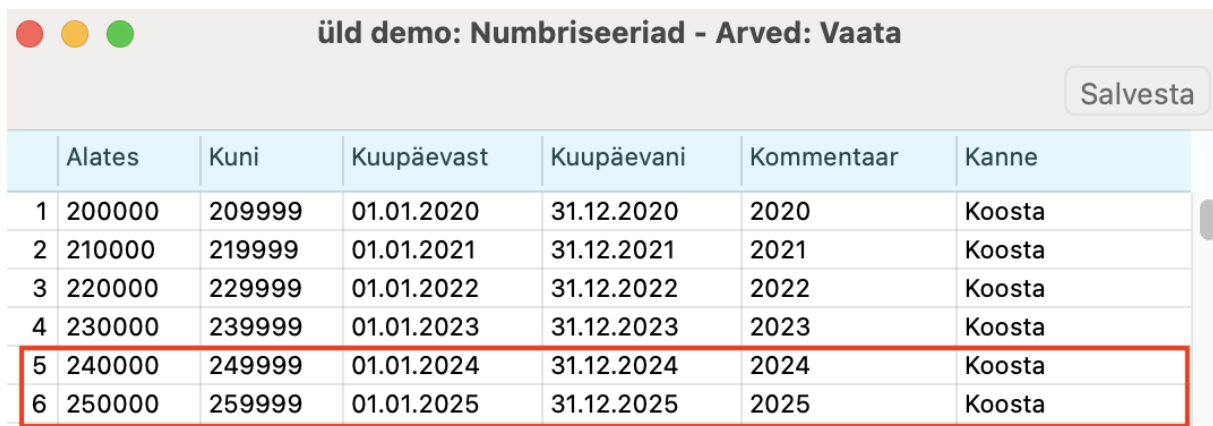
	Alates	Kuni	Kood	Kommentaar
1	01.01.2024	31.12.2024	24	2024.a
2	01.01.2023	31.12.2023	23	2023.a
3	01.01.2022	31.12.2022	22	2022.a
4	01.01.2021	31.12.2021	21	2021.a
5				

4. UUED NUMBRISEERID

Standard Books programmis on erinevates moodulites Numbriseeriade seadistused. Ära unusta uuendamast kõiki neid, mida reaalselt kasutad. Kui varasematel aastatel pole sa numbriseeriaid määranud (st seadistus on tühi), siis ei ole kohustuslik uue aasta jaoks numbriseeriaid lisada.

Näiteks: moodul Müügiarved -> Seadistused -> "Numbriseeriad - arved"

Vaata järgnevat näidispilti:

	Alates	Kuni	Kuupäevast	Kuupäevani	Kommentaar	Kanne
1	200000	209999	01.01.2020	31.12.2020	2020	Koosta
2	210000	219999	01.01.2021	31.12.2021	2021	Koosta
3	220000	229999	01.01.2022	31.12.2022	2022	Koosta
4	230000	239999	01.01.2023	31.12.2023	2023	Koosta
5	240000	249999	01.01.2024	31.12.2024	2024	Koosta
6	250000	259999	01.01.2025	31.12.2025	2025	Koosta

Kui sinu ettevõtte kasutab andmevahetust väliste süsteemidega (näiteks: pangaliides, e-arded, Scoro, Telema vms), siis peab olema loodud uus arvestusaasta ja numbriseeriad juba enne vana arvestusaasta lõppemist.

4.1. Ettemaksude numbriseeria

Kui sinu ettevõttes kasutatakse Ettemaksuarvete jaoks eraldi numbreid, siis on seadistuses „Numbriseeriad, arved“ kirjeldatud ettemaksuarvete jaoks eraldi rida. Iga uue aasta kohta pead lisama siia seadistusse eraldi rea ettemaksuarvete jaoks. Kui oled siia numbriseeria vahemiku sisestanud ja salvestanud, siis mine moodulisse Müügihaldus > Seadistused > **Ettemaksud**. Ava seadistus ja lahtrisse „Numbriseeria“ sisesta uue aasta ettemaksuarvete numbriseeria esimene number.

NO: Ettemaks: Muuda

Salvesta

Protsent 100

Tingimus 7

Artikkel ETTEMAKS

Tekst Ettemaks

KM-kood

Numbriseeria 220001

Arvestusalus

Tell. kogusumma KM-ga

Tell. kogusumma KM-ta

Kasuta tellimuse numbrit ettemaksuarvel

Detailed arved

5. KONTOD JA BILANSI KIRJELDUS

Kontrolli, et kontoplaanis oleks konto „8999“ (või sarnane oma ettevõtte kontoplaani järgi) Arvestusaasta tulemuse jaoks. Selle konto olemasolu saad kontrollida moodulis Finants -> Registrid -> *Kontod*. Kui see puudub, siis lisa järgmiselt:

The screenshot illustrates the process of creating a new account in the Standard Books ERP system. It shows three overlapping windows:

- NO: Registrid**: A sidebar menu where the 'Kontod' option is highlighted.
- NO: Kontod: Sirvi**: A list view of existing accounts. The account '8999 Arvestuslik tulemus' is highlighted in red.
- NO: Konto: Vaata**: A detailed view of the selected account. It shows the account name 'Arvestuslik tulemus', the classification 'Kulud' (highlighted in red), and various accounting options such as 'Deebet' and 'Kreedit' (both checked).

Järgnevatel aastatel saad kasutada sama kontot. Kontot **8999** ei näidata Kasumiaruandes ega Bilansi aruandes, kuid see on osa kasumiarvutustest. Standardseadistustega on see konto bilansikirjelduse real nr 1085.

Kontrolli, kas rida nr 1085 on olemas. Vali Finants moodul -> Seadistused -> Aruannete seadistused.

Tee hiirega topeltkliik „Bilanss“ real.

Leia nimekirjast ja ava rida nr 1085.

Kontrolli, kas see on kirjeldatud sarnaselt:

The screenshot displays two windows from the accounting software. The main window, titled 'NO: Bilansi kirjeldus: Vaata', shows a table of accounts. The table has columns for 'Nr' (Number), 'Kommentaar' (Comment), and 'Kontod' (Accounts). The row for '1085' is highlighted with a red box. The 'Rea kirjeldus' window, titled 'NO: Rea kirjeldus: Vaata', shows the details for account 1085. The 'Kontod' field is highlighted with a red box and contains the value '3001:8900+8999'. The 'Käive' (Debit/Credit) section shows 'Tavaline' (Normal) selected under 'Aktiva/Passiva'.

Nr	Kommentaar	Kontod
910	Pikaajalised võlad ema- ja teistele gr...	2850
920	Pikajalised võlad sidusettevõtjatele	2860
930	Muud	2870
940		910+920+930
950	22. Pikaajalised eraldised	
960	Pensionieraldised	2890
970	Muud eraldised	2880
980		960+970
985	PIKAAJALISED KOHUSTUSED KOKKU	890+940+980
990	OMAKAPITAL	
1000	23. Osakapital (aktsiakapital) nimiväärt...	2910
1010	24. Ülekurs	2920
1030	25. Oma osad või aktsiad (miinus)	2930
1040	26. Reservid	
1050	Kohustuslik reservkapital	2941
1060	Muud reservid	
1070		1050+1060
1080	27. Eelmiste perioodide jaotamata kasu...	2950
1085	28. Aruandeaasta kasum (kahjum)	1085
1090		1000+1010+1030+1040+1070
2005	OMAKAPITAL KOKKU	1000+1010+1030+1040+1070+1090
2100	PASSIVA KOKKU	825+985+2005

6. AASTA LÕPETAMISE KANNE

Nüüd pead lõppenud perioodi kasumi/kahjumi kandma uude aastasse. Selleks sisesta uus finantskanne **lõppeva aasta viimase kuupäevaga (31.12.)**.

Kui aasta lõppes kasumiga, pead selle kandega krediteerima "Eelmiste perioodide kasumi/kahjumi" kontot ja debiteerima "Arvestuslik tulemus" kontot. Kui aasta lõppes kahjumiga, on deebet ja krediidit kandel vastupidi.

Näiteks:

NO: Kanne: Uus

Nr. 180001 Kande kp. 31.12.2018 Viide _____

Seletus Kasumi kandmine

	Konto	Objektid	Kirjeldus	...	Baas 1 Deebet	Baas 1 Kredid	KM-k	
1	8999		Arvestuslik tulemus		12544,00			A
2	2950		Eelmiste perioodide jaotam...			12544,00		B
3								C
4								D
	Vahe baas 1				0,00			E
			Kokku		12544,00	12544,00		F
	Vahe baas 2							G
			Kokku					

Salvesta kanne ja vaata aruandeid Bilanss ning Saldoaruanne. Kontrolli, et jooksva aasta kasumi summa bilansis on null ja et bilanss oleks tasakaalus. Kannet saad vajadusel muuta, korrigeerida või deebet/kreedid vahetada, kui esmane kanne polnud korrektne.

7. SEADISTUSED MOODULIS "PALK"

Kui kasutad Palga moodulit, siis majandusaasta vahetumisel tuleb üle kontrollida mõned Palga mooduli seadistused, ning muuta vastavalt uutele kehtima hakkavate riiklikele arvestusmääradele. Kui määrad ei muutu, siis seadistust muutma ei pea. Kehtivaid määrasid saad vaadata Maksu- ja Tolliameti kodulehelt siit:

<https://www.emta.ee/ariklient/maksud-ja-tasumine/tulumaks-ja-sotsiaalmaks/maksumaarad>

7.1. Moodul Palk > Seadistused > **Minimaalne töötasu**

Lisa eelmisele minimaalsele töötasule lõpukuupäev ja lisa uuele reale uue aasta kuupäevad ja kehtiv minimaalse töötasu summa. Seadistuse kohta lisainfo leiad siit lehelt:

<https://www.excellent.ee/kasutajatugi/seadistus-minimaalne-tootasu/>

7.2. Moodul Palk > Seadistused > **Minimaalne sots.maksu summa**

Lisa eelmisele minimaalsele sots.maksu kuu summa reale lõpukuupäev ning lisa uuele reale uue aasta kuupäevad ja uuel aastal kehtiv minimaalse sotsiaalmaksu summa kuus. Seadistuse kohta lisainfo leiad siit lehelt:

<https://www.excellent.ee/kasutajatugi/seadistus-minimaalne-sots-maksu-summa/>

7.3. Moodul Palk > Seadistused > **Riiklikud pühad, palk**

Kontrolli üle, kas programmis on uue aasta riiklikud pühad seadistatud. Kui ei ole, siis tee olemasolevast riiklike pühade kaardist koopia ning muuda aasta number ja riiklikud pühad korrektseks. Seadistuse kohta lisainfo leiad siit lehelt:

<https://www.excellent.ee/kasutajatugi/seadistus-riiklikud-puhad-palk/>

7.4. Moodul Palk > Seadistused > **Maksud**

Kui seadusest tulenevalt muutub sotsiaalmaksu protsent, siis tuleb siia lisada uus kaart. Seadistuse kohta lisainfo leiad siit lehelt:

<https://www.excellent.ee/kasutajatugi/kuidas-muuta-sotsiaalmaksumaara/>

7.5. Moodul Palk > Seadistused > **Numbriseeriad**

Kui olete siiani kasutanud numbriseeriad registreeritud jaoks, siis uuendage numbriseeria seadistuses perioodi ehk lisage uuele reale uus periood ja numbriseeria. Kui numbriseeriaid pole siiani kasutanud, siis pole vaja seadistust muuta.

7.6. Moodul Palk > Funkstioonid > Hooldused > **Koosta puhkuse saldod**

Määramisaknas lisage aasta, mille kohta puhkust hakkate arvestama. Käivitage hooldus.

7.7. Moodul Palk > Seadistused > **Puhkuse saldod**

Kontrollige puhkusesaldo kaardid ja kinnitage need, või kasutage kinnitamiseks hooldust: moodul Palk > Funkstioonid > Hooldused > “*Kinnita puhkuse saldod kaardid*”.

7.8. Moodul Palk > Seadistused > **Tulumaksuvaba miinimumi summa**

Veendu, et sisestatud määrad vastavad hetkel kehtivale määrale. Seadistuse kohta lisainfo leiad siit lehelt:

<https://www.excellent.ee/kasutajatugi/tulumaksuvaba-miinimumi-arvestus-palga-moodulis-alates-2018/>

Kui valitsuse otsuse järgi muutub määr, siis lisa eelmisele TMV reale lõpukuupäev, ning lisa uuele reale uue aasta kuupäev ja uus kehtiv TMV miinimumi summa.

Olemasolevat rida ei tohi üle kirjutada!

“*TMV min summa VP*” veerg täida juhul, kui on töötajaid, kes on vanaduspensionärid.

8. Vali moodul Palk > Seadistused > **Töötaja TMV miinimumi summa**

Täida see seadistus juhul, kui töötaja on avaldanud soovi kasutada muud summad, kui maksimaalne tulumaksuvaba miinimum. Seadistuse kohta lisainfo leiad siit lehelt:

<https://www.excellent.ee/kasutajatugi/seadistus-tootaja-tmv-miinimumi-summa/>